

Forord

Det er en glede for meg å presentere årets utgave av *Musikk og tradisjon*. Jeg overtok vervet som redaktør den 16. mai 2025, og vil gjerne benytte anledningen til å takke styret og valgkomiteen i Norsk folkemusikklag for tilliten. Jeg overtok stafettpinnen etter Tone Erlien Myrvold, og retter en takk til henne. Hun har stått for det innledende arbeidet med å ta imot de innsendte bidragene, og i vekslingen fikk jeg god innføring og veiledning av henne. Redaksjonsmedlemmene Laura Ellestad og Sjur Viken har vært enestående, og det har vært et nydelig samarbeid i lesing av bidrag, diskusjoner og avgjørelser. Styret i NFL og medlemmer av redaksjonsrådet har vært til god støtte, og tidligere redaktører Karin Eriksson og Sveinung Søyland Moen har vært gode rådgivere. Flere andre fagfeller har bidratt med kyndig og generøs støtte gjennom sommeren og høsten. En hjertelig takk til alle!

Årets nummer har to vitenskapelige artikler. I Kristin Jonzons artikkel “Klang och tonalitet i Aslak Brekkes insjungning av *Mælefjöllvisa* – ‘der som før va grøne vøllar som sto gras og blomar på’” har hun tatt for seg Aslak Brekkes innspilling av *Mælefjöllvisa*. Hun presenterer sin analyse av den gjennom den deskriptive multimodale modellen. Artikkelen bygger på Jonzons tidligere utvikling av og arbeid med modellen, som ivaretar faktorer som musikalsk sammenheng, et introspektivt forskerperspektiv og datastyrte målinger. Hennes ambisjon er å vise betydningen av å sammenkoble analyseverktøy og metoder og styrken i at forskeren selv har erfaring med folkelig sang. Jonzon peker på at nettopp det håndverksmessige aspektet kan øke forståelsen for klang og intonasjon gjennom kroppen og stemmen som instrument.

Mats Johansson har skrevet artikkelen “Intonation practices in Scandinavian traditional music – Towards an alternative analytical framework through the concept of tolerance.” Han har tatt for seg begrepet toleranse som utgangspunkt for å studere intonasjonspraksiser i skandinavisk

folkemusikk. Johanssons analyser baserer seg på en fleksibilitet i intonasjon av noter og intervaller relatert til den aktuelle kontekst. Han presenterer en praksisorientert studie som innebærer oppmerksomhet til en rekke ulike faktorer som for eksempel tonale forhold, den spesifikke musikalske konteksten, kompleksiteten i det musikalske øyeblikket, instrumentets idiomatiske egenskaper og det sensomotoriske aspektet i produksjon av toner. Han søker å gi en ytterligere bredde til intonasjon som konsept, og fremhever at hele bredden av ulike formative og kontekstuelle faktorer knyttet til musikalsk praksis og kunnskap må tas med i vurderingen. Johansson presenterer et omfattende og detaljert arbeid, som, for å beholde sitt omfang, er gitt dispensasjon fra rammen på antall ord.

Begge artiklene plasserer seg i lange forskningstradisjoner og presenterer nye blikk og praksisorienterte tilnærmingsmåter. Når nyanserte spørsmål stilles, føres forskningstradisjoner videre. Forhåpentligvis fører det igjen og igjen til atter nye stemmer, spørsmål og artikler.

Ånon Egeland har skrevet en anmeldelse av Benjamin Ryghs doktoravhandling “Norskbygde fioliner før 1850 – formspråk, konstruksjonsmetoder og materialbruk i et europeisk perspektiv.”

Forøvrig inneholder denne utgaven av *Musikk og tradisjon* fire konferanserapporter og fire sammendrag av masteravhandlinger avlagt i 2025. Tusen takk til alle bidragsytere!

Norsk folkemusikklag arrangerte konferansen “Folkemusikk på vandring: Transatlantisk utveksling av folkemusikk- og dansetradisjonar” på USN Campus Rauland/Raulandsakademiet 17.–19. september 2025. Konferansen inngikk i 200-årsmarkeringen for utvandringen til Nord-Amerika: “Crossings 200”. Konferansen etterfølges av et spesialnummer av *Musikk og tradisjon* i 2026 med tema knyttet til utvandringen og hvordan den preget folkemusikken og -dansen. Spesialnummeret er imidlertid ikke begrenset til kun artikler som faller innunder tema migrasjon. Vi ønsker alle bidrag med ulike perspektiver på tradisjonell dans og musikk som et bredt definert felt velkommen.

Det har vært på tale de siste årene at *Musikk og tradisjon* skal åpne opp for flere typer tekster: populærvitenskapelige artikler, essays og debattinnlegg. Men det har til nå ikke vært publisert slike tekster. Nå foreligger imid-

lertid flere mer definerte kategorier, og håpet er at flere skal kjenne seg kallet til å sende inn sine tekster. Vi ønsker å løfte frem flere stemmer, og kategorien “Fersk forsker” gir unge og nyutdannede mulighet til å arbeide med å få publisert en artikkel. Disse artiklene skal ikke fagfellevalueres, men ferske forskere får veiledning av et av medlemmene i redaksjonen.

Jeg vil gjerne slå et slag for flere bokanmeldelser til tidsskriftet, og oppfordrer alle til å foreslå bøker og avhandlinger, og gjerne også skrive en anmeldelse!

God lesing, og god skriving!

Elizabeth Svarstad
Oslo, september 2025